

Primjeri za ispravno citiranje i pisanje bilježaka za potrebe izrade seminarskog rada iz Građanskog procesnog prava

I. Citiranje knjiga

1. Kraća forma (za bilješke u tijelu teksta, uz navod mjesta citata)

Dika, M., O biti i granicama pravomoćnosti, Zagreb, 1991, str. 93.

2. Duža forma, za popis literature (puni naslov, s podnaslovima i izdavačem)

Dika Mihajlo, O biti i granicama pravomoćnosti. Povijesno-komparativna impostacija instituta, Zagreb, Pravni fakultet u Zagrebu, 1991.

3. Skraćivanje naslova često navođenih djela (konvencionalne kratice u tijelu teksta)

Triva, Siniša; Belajec, Velimir; Dika, Mihajlo, Građansko parnično procesno pravo, 6. izd., Zagreb, 1986, § 93, t. 2. (u daljnjem tekstu: GPPP).

4. Knjiga više autora (puna imena, *et al.* ili samo inicijali imena)

Triva, Siniša; Dika, Mihajlo, Izvanparnično procesno pravo, Zagreb, Pravni fakultet, 1982, str. 15 i d.

Gavella, N. *et al.*, Hrvatsko građanskopravno uređenje i kontinentalnoeuropski pravni krug, Zagreb, Pravni fakultet u Zagrebu, 1994, str. 124.

Triva S., Belajec V., Dika M., Sudsko izvršno pravo, Zagreb, Informator, 1980, str. 56-77.

5. Zbirka radova (uz naznaku ur. – za urednik/urednici)

Dika, M., Giunio, M., Uzelac, A. (ur.), Međunarodna trgovačka arbitraža u Hrvatskoj i Sloveniji, Zagreb, 1993.

6. Enciklopedija i odrednica u njoj

"Notar", u: Enciklopedija Leksikografskog zavoda, sv. 4, Zagreb, 1968, str. 559-60.

II. Citiranje znanstvenih i stručnih članaka

7. Članci u časopisu (jedan autor, više autora)

Sikirić, Hrvoje, "Objavljivanje arbitražnih odluka", Pravo u gospodarstvu, 36:1/1997, str. 105-119.

Kregar, J., Šimonović, I., "Teorijski temelji ekonomske analize prava", Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 46:6/1996, str. 613, 620-622, 640.

8. Članci u zbornicima, godišnjacima i zbirkama radova

Crnić, Ivica, "Ovrha na nekretnini", u: Dika, M. (ur.), Novo ovršno i stečajno pravo, Zagreb, 1996, str. 37-60.

Ruždjak, Marijan, "Ostvarivanje zaštite prava radnika u organizaciji i pred sudom", u: Aktualnosti hrvatskog zakonodavstva i pravne prakse, 1/1994, str. 220.

III. Citiranje drugih znanstvenih i stručnih radova

9. Zbornici radova s kongresa, konferencija i savjetovanja

Zbornik radova XXXV. susreta pravnika u gospodarstvu, Opatija, 21-23. svibnja 1997.

10. Disertacije, magistarski radovi, diplomski radovi

Čmrečki, Davorin, Pravni interes kao legitimacijska osnova za deklaratornu tužbu u praksi Općinskog suda u Zagrebu, diplomski rad, Zagreb, Pravni fakultet, 1997.

A. Korać, Načelo otvorenog pravosuđenja, magistarski rad, Zagreb, Pravni fakultet, 1992.

IV. Citiranje komentara, bibliografija i novinskih napisa

11. Zakoni (objavljeni kao posebna izdanja) i komentari zakona

Zakon o parničnom postupku, Zagreb, 1995. (priredili S. Triva i M. Dika).

Wedam-Lukić, Dragica, Međunarodno zasebno pravo (komentar zakona), Ljubljana, 1992.

Bukljaš, Ivan i Vizner, Boris, Komentar Zakona o obveznim (obligacionim) odnosima, sv. 2, knjiga 3, Zagreb, n.d., str. 1625-27 (komentar uz čl. 468. ZOO-a).

12. Bibliografije

Izbor iz jugoslavenske bibliografije o pravima čovjeka (priredile: J. Garašić i A. Korać), Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 39:5-6/1989 (suppl.), str. 943-972.

13. Razgovori i intervjui

Interview: Marijan Hanžeković, Pravnik, 30:1-2/1997, str. 11, 14.

14. Novinski napisi i članci

Miljenko Giunio, "Novela Zakona o parničnom postupku", Informator, br. 4522-4523 od 9. i 12. 7. 1997, str. 12 i d.

"Počelo pospremanje sudbene vlasti", Novi list, 14. veljače 1997.

"Suci se imenuju, ali i stvaraju - razgovor s Antom Potrebicom", Večernji list, 28. ožujak 1997.

"Pravda na otpadu", Feral Tribune, 1. srpnja 1996.

"Lopovluk se ne zatire kampanjama, nego sudskim presudama - razgovor s ministrom pravosuđa Miroslavom Šeparovićem", Slobodna dalmacija, 28. siječanj 1996.

V. Citiranje normativnih akata

15. Zakoni

Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90).

Zakon o braku i porodičnim odnosima (pročišćeni tekst, Narodne novine, br. 51/89).

Zakon o parničnom postupku (Službeni list SFRJ, br. 4/77, 36/77, 36/80, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90 i 35/91; Narodne novine, br. 53/91 i 91/92).

16. Podzakonski akti

Deklaracija o proglašenju suverene i samostalne Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 31/91.

Uredba o organizaciji, radu i djelokrugu sudbene vlasti u slučaju ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 67/91, 25/92 i 81/92 (ukinuta 6. prosinca 1996. godine Uredbom o stavljanju izvan snage uredbi iz oblasti pravosuđa, Narodne novine, br. 103/96).

Poslovnik Državnoga sudbenog vijeća (Narodne novine, br. 85/94).

Pravilnik o unutrašnjem poslovanju redovnih sudova (Sudski poslovnik), (Narodne novine, br. 44/88 i 8/90).

17. Autonomni akti drugih organizacija

17. Pravilnik o Stalnom izbranom sudištu pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (Narodne novine, br. 1/89, 15/90, 69/91, 25/92, 53/96; pročišćeni tekst: Narodne novine, br. 113/93).

Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, Narodne novine, br. 69/93, 87/93, 16/94 i 11/96.

Statut Dioničkog društva "Školska knjiga" (donesen na Osnivačkoj skupštini dioničara održanoj u Zagrebu, 10. studenog 1992. godine).

18. Citiranje sa kraticama imena službenih glasila i/ili zakona:

1. Umjesto punih imena službenih glasila mogu se koristiti uobičajene kratice (NN = Narodne novine i sl.) ali je tada poželjno na posebnom mjestu (početak ili kraj rada) objasniti korištene kratice!

2. Imena zakona mogu se također kratiti, prema standardnom pravilu - vidi t. 3. (u daljnjem tekstu...):

Cf. čl. 21, st. 1, t. 3. Ovršnog zakona, ("Narodne novine" br. 57/96, u daljnjem tekstu: OZ).

VI. Citiranje sudske i arbitražne prakse

19. Presude i odluke

"Ako je prije donošenja presude oštećenik sam uspostavio prijašnje stanje i u to uložio određeni novac, onda njegov zahtjev za naknadu štete dobiva karakter čisto novčanog potraživanja čija se visina utvrđuje prema vremenu kada je oštećenik utrošio svoj novac", VsH Gž 2184/78 od 28. ožujka 1979; VsH Rev 1442/80 od 10. prosinca 1980, Informator, br. 3035 od 9. travnja 1983.

"Kada stranka ima punomoćnika, rok za žalbu protiv presude donesene u prvom stupnju računa se od dana kad je njima (sic!) dostavljen prijepis te presude", VSRH, Rev 3027/1990 od 23. svibnja 1991, citirano prema Izbor odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Zagreb, 1993, str. 236; VSRH, Gzz 20/1992 od 22. listopada 1992.

Visoki Trgovački sud Republike Hrvatske, br. VI. Pž-3650/94, Informator, br. 4332/95.

Ustavni sud Republike Hrvatske, br. U-111-362/94, Hrvatska gospodarska revija, 1/96, str. 123.

20. Rješenja, zaključci, naredbe, pravorijeci, zapisnici i druge sudske odluke

Pravorijek broj IS-P-9/96 od 9. srpnja 1996. (citirano prema: Arbitražna praksa, Pravo u gospodarstvu, 36:1/1997, str. 60).

VII. Ponovljeni citati

21. Navod iste stranice (u kontinuitetu - sljedeća bilješka): ibid. = "ibidem", "na navedenom mjestu"

⁴ Jasna Garašić, "Postoji li prekoračenje granica tužbenog zahtjeva kada sud novčani iznos koji je utužen u stranoj valuti dosudi u dinarima", Zakonitost, 41:1/1987, str. 82.
⁵ Ibid.

22. Navod druge stranice istog rada (u kontinuitetu - sljedeća bilješka): ibid. = "ibidem",

²³ Pokrovac, Z., "Croatian Electoral Legislation for Parliamentary and Presidential Elections from 14 February 1990 to 30 September 1993", Croatian Critical Legal Review, 1:2-3/1996, str. 209.

²⁴ Cf. ibid., str. 211-215, 220.

23. Navod iste stranice (bez kontinuiteta): loc. cit. = "locus citatum", "citirano mjesto"

²² Berman, Harold, Law and Revolution, Cambridge, 1983, str. 159.

...

³⁵ Berman, Law and Revolution, loc. cit.

24. Citiranje drugog mjesta ranije navedenog rada (bez kontinuiteta): op. cit.¹ = "opus citatum", "navedeno djelo" (uvijek je radi preglednosti poželjno)

⁴ Jasna Garašić, "Postoji li prekoračenje granica tužbenog zahtjeva kada sud novčani iznos koji je utužen u stranoj valuti dosudi u dinarima", Zakonitost, 41:1/1987, str. 82.

⁶ ...

⁷ Garašić, op. cit. (bilj. 4), str. 86.

25. Citiranje drugog rada istog autora (u istoj bilješci): id. = "idem", "isti (autor)"

⁶ Vidi Dika, M., O biti i granicama pravomoćnosti, Zagreb, 1991, str. 93; id., "O razvitku instituta sudske (sudačke) nezavisnosti u zapadnoevropskom civilizacijskom krugu", Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu (Suppl.), 42:4/1992, str. 513.

26. Skraćeno citiranje ranije citiranog rada (ako se citira istog autora): cit. = "citatum", "(već) citirano"

¹⁸ Triva, S., "Talijansko Vrhovno sudbeno vijeće", Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu (Suppl.), 42:4/1992, str. 575-577.

¹⁹ ...

²⁰ Triva, S., "Talijansko Vrhovno sudbeno vijeće", cit., str. 580.

27. Citiranje svoga vlastitoga rada - infra = dolje, kasnije, za kasnije mjesto; supra = gore, ranije, za ranije mjesto:

⁵ Vidi supra, str. 6, bilj. 8.

⁶ ...

⁷ ...

⁸ Cf. infra, str. 23.

28. Kombinirano citiranje i druga pravila

Kratice koje se koriste u ponovljenim citatima mogu se kombinirati sa signalima u bilješkama na razne načine, ali pritom treba biti oprezan; dopustive su npr. kombinacije:

Vidi opširnije... (ili Amplius infra, ad ...); Op. et loc. cit.; Cf. supra, bilješka 5 i tekst iznad nje;

VIII. Signali u bilješkama

/Bez signala/: Doslovno citiranje (navodnici u tijelu teksta!); sadržajno identična parafraza (bez navodnika u tijelu teksta).

Vidi ...: Upućivanje na mjesto u nekome radu koje je veoma blisko onome što je navedeno u tijelu teksta; nabranje autora koji podržavaju isti ili veoma sličan stav (obratno: signal ali vidi... naznačava autore koji zastupaju suprotno mišljenje).

Opširnije ... alternativno Amplius: Upućivanje na standardno djelo u kojemu bi čitatelj mogao naći opširniju obradu teza zastupanih u tekstu.

¹ U nekim radovima koristi se za opus citatum alternativno kratica o.c., koju zbog manje jasnoće ne preporučujemo.

Cf. ... (Cf. = Confer, lat: usporedi; susreće se i hrvatska kratica Usp.)

Upućuju na mjesta koja sadržavaju slične, ali sadržajno ne sasvim identične stavove, a čijim bi čitanjem autor mogao izvesti plodnu usporedbu (usp. je skraćunica za usporedi, a cf. za confer, što na latinskom ima isto značenje).

Signalni se mogu kombinirati u raznim kombinacijama, pazeći pritom na smislenost kombinacije: npr. Vidi opširnije (ili Amplius infra); Cf. opširnije; Cf. op. et loc. cit.; Vidi supra; Cf. ibid. itd.

IX. Neke uobičajene kratice

29. Ovdje tek primjera navodimo neke kratice koje su česte u citatima na koje nailazimo u radovima iz područja građanskog procesnog prava. Navedene su kako opće kratice (itd., čl., st., t.), tako i kratice imena nekih uglednijih domaćih pravnih časopisa, domaćih službenih glasila, te domaćih i inozemnih pravnih izvora. Sve kratice navedene su tek orijentacijski i bez ambicije da lista bude potpuna.

	KRATICA	ZNACENJE
1.	al.	alineja
2.	BGB	Bürgerliches Gesetzbuch
3.	BGH	Bundesgerichtshof
4.	bilj.	bilješka
5.	C.c.	Code civile
6.	Croat. Arbit. Yearb.	Croatian Arbitration Yearbook
7.	čl.	članak
8.	i d.	i dalje
9.	i dr.	i drugo
10.	i sl.	i sljedeća (stranica)
11.	i sl.	i slično
12.	ibid.	ibidem
13.	id.	idem
14.	Inf.	Informator
15.	itd.	i tako dalje
16.	loc. cit.	locus citatum
17.	NN (alt. Nar. nov.)	Narodne novine
18.	NN MU	Narodne novine - Međunarodni ug.
19.	npr.	na primjer
20.	NZ	Naša zakonitost

21.	Odv.	Odvjetnik
22.	OGZ	Opći građanski zakonik
23.	op. cit.	opus citatum
24.	OZ	Ovršni zakon
25.	PUG	Pravo u gospodarstvu
26.	SL SFRJ	Službeni list SFRJ
27.	st.	stavak
28.	str.	stranica
29.	SZ	Stečajni zakon
30.	t.	točka
31.	usp.	usporedi
32.	UN	Ujedinjeni narodi
33.	Zbornik PFR	Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci
34.	Zbornik PFSt	Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu
35.	Zbornik PFZ	Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu
36.	ZOO	Zakon o obveznim odnosima
37.	ZPO	Zivilprozeßordnung
38.	ZPP	Zakon o parničnom postupku
39.	ZRSZ	Zakon o rješavanju sukoba zakona
40.	ZTD	Zakon o trgovačkim društvima

X. Svrha pravila o citiranju i upozorenje

30. Osnovna je svrha citiranja da se čitatelja: *upozna s izvorima; omogući pronalaženje citiranog mjesta i drugih radova koji govore o temi; identificira područje koje je autor pokrio; upozori da ima i drugih autora koji podržavaju/ne podržavaju stav autora.* Citiranje služi i kao pomoć autoru *da se disciplinirano pridržava pravila pisanja te da ispravno i precizno oblikuje svoje misli, nastavljajući tamo gdje su drugi u svome istraživanju stali.* Daljnja funkcija citiranja jest *razlučivanje misli i ideja autora od misli i ideja drugih.* Jedno pravilo je kod citiranja esencijalno: *tekst mora uvijek jasno naznačivati gdje prestaju ideje autora i počinje iznošenje tuđih stavova.* Ako to ne bude dostatno jasno naznačeno, autor se izlaže opasnosti da bude optužen za prisvajanje tuđeg autorskog rada. *Plagijat* – prisvajanje tuđih misli – isto je što i prisvajanje tuđih stvari, dakle - *krađa*. Rad kod koga se otkrije plagijat bit će *uvijek i beziznimno negativno ocijenjen.*